

NATUURONDERZOEK JULIANA VAN STOLBERGLAAN 1

Broedvogels en vleermuizen

Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Den Haag
Dienst Stedelijke Ontwikkeling

Contactpersoon: K.W. Tse

Adres: Postbus 12655
2500 DP Den Haag

Tel: 070 353 48 12

E-mail: kokwai.tse@denhaag.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden

Tel: 0172 576072

E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. C.J.M. Groeneveld

Auteur: A.J. Bik MSc.

Kwaliteitscontrole: Ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: DEW2211 & DEW2201

Status: Concept

Datum: 10-8-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	6
2.1	Broedvogels.....	6
2.2	Vleermuizen.....	6
2.2.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	6
2.2.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	6
2.2.3	Winterverblijfplaatsen	6
2.2.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	7
2.3	Overzicht inventarisaties.....	7
3	Resultaten.....	8
3.1	Broedvogels.....	8
3.2	Vleermuizen.....	8
3.2.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	8
3.2.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	8
3.2.3	Winterverblijfplaatsen	8
3.2.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	9
3.3	Beschermde functies projectgebied	9
4	Conclusie en aanbevelingen	10
4.1	Conclusie	10
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	10
	Bijlage 1: Kaart resultaten broedvogels.....	11
	Bijlage 2: Kaart resultaten vleermuizen	12
	Bijlage 3: Foto's verblijfplaatsen	13

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Den Haag is voornemens het projectgebied aan de Juliana van Stolberglaan 1 te Den Haag te herontwikkelen, waarbij het huidige pand gesloopt wordt. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2021 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan ecologie. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen. In opdracht van de gemeente Den Haag is derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door broedvogels en vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het broedvogel- en vleermuisonderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

Alle inheemse vogels en vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (vogels) en 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten – Vogels (Artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 BROEDVOGELS

Het onderzoek naar broedvogels bestaat uit een inventarisatie van nesten en territoria binnen de invloedssfeer van het projectgebied. Het gaat hierbij om categorieën 1-4 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E, L & I welke 26 augustus 2009 is gepubliceerd (RVO, 2009). De methode voor het inventariseren van broedvogels is gebaseerd op de BMP-methode van SOVON¹. Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen zijn vijf bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf één uur voor zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst. Door één uur voor zonsopkomst in het onderzoeksgebied te zijn, kan tevens de activiteit van nachttactieve soorten worden onderzocht.

In de periode van 15 maart – 15 juli 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. De inventarisaties zijn verspreid over de aangegeven onderzoeksperiode uitgevoerd met een minimale tussenpose van 10 dagen, teneinde de trefkans op zowel vroege als later in het seizoen aanwezige soorten te vergroten.

In paragraaf 2.3 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.2 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021². In verband met de omvang en het overzicht in het projectgebied zijn de inventarisaties uitgevoerd in een team van vier onderzoekers. Inventarisaties die aanvangen vanaf middernacht zijn uitgevoerd in een team van twee onderzoekers.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.3 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.2.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei – 15 juli 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee rondes hebben 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

2.2.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2021 zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

2.2.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2021 is het projectgebied onderzocht op zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes van twee uur vanaf middernacht. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Tussen de twee inventarisaties naar zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen is een minimum tussenperiode van tien dagen gehanteerd.

¹ Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

² Vleermuisvakbureau Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereeniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

2.2.4 Vliegroutes en foerageergebieden

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

2.3 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het broedvogel en vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. B. Albers, ing. D. Alberts, A.J. Bik MSc, ing. F.M. Emmen, W. Janssen, ing. J. Koorevaar, Y.A. Quist, D.Y. Sallé MSc, ing. P.J. Schep en ing. O.R. de Waal.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
31-08-2021	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen (zwermgedrag)	Half tot zwaar bewolkt, 3 Bft, 14 °C
09-09-2021	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen Winterverblijfplaatsen (zwermgedrag)	Zwaar bewolkt, 2 Bft, 16 °C
29-09-2021	05:40 – 07:40	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	Vrijwel geheel bewolkt, 4 Bft, 13 °C
21-03-2022	05:42 – 07:42	Vogels	Nesten en territoria	Licht bewolkt, 2 Bft, 14 °C
19-04-2022	05:36 – 07:36	Vogels	Nesten en territoria	Geheel bewolkt, 3 Bft, 16 °C
18-05-2022	21:34 – 23:34	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Geheel bewolkt, 2 Bft, 14 °C
19-05-2022	03:42 – 05:42	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Geheel bewolkt, 2 Bft, 12 °C
19-05-2022	04:43 – 06:43	Vogels	Nesten en territoria	Geheel bewolkt, 2 Bft, 12 °C
16-06-2022	22:05 – 00:05	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half bewolkt, 2 Bft, 13 °C
17-06-2022	04:21 – 06:21	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 3 Bft, 13 °C
04-07-2022	04:29 – 06:29	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 2 Bft, 19 °C

3 RESULTATEN

3.1 BROEDVOGELS

Tijdens het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten zijn geen bezette jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Wel is in het projectgebied een bezet nest van de houtduif aangetroffen. De nestlocatie van de houtduif bevindt zich in de binnentuin in een conifeer grenzend aan de westelijke gevel. In bijlage 1 is de locatie van het bezette nest van de houtduif op kaart weergegeven.

3.2 VLEERMUIZEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 2 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.2.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Alle verblijfplaatsen bevinden zich in de gevels grenzend aan de binnentuin. Eén zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt zich bij de vierde verdieping aan de oostelijke binnengevel, gelegen aan de binnentuin, in de meest linker stootvoeg boven het raamkozijn (bijlage 3, afbeelding 1).

Een tweede zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is aangetroffen in de noordelijke gevel, grenzend aan de binnentuin, alwaar de zomerverblijfplaats zich in de linkerbovenhoek van het raamkozijn ter hoogte van de bovenste verdieping bevindt (bijlage 3, afbeelding 2).

In de noordoostelijke hoek van de binnentuin is in de aangrenzende bebouwing een derde zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de bovenste rij stootvoegen vanaf de grond gemeten (bijlage 3, afbeelding 3).

Tijdens de inventarisaties zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld. Er zijn tijdens de inventarisaties meerdere individuen van de gewone dwergvleermuis foeragerend en passerend in het projectgebied waargenomen.

In bijlage 2 en 3 zijn de locaties en foto's van de aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen weergegeven.

3.2.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In het projectgebied is één baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de binnentuin. Hier is een individu van de gewone dwergvleermuis regelmatig baltsend waargenomen langs de gevels aan de westkant van de binnentuin. Op basis van het waargenomen gedrag kan niet met zekerheid worden vastgesteld waar de bijbehorende paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zich exact bevindt in de bebouwing grenzend aan de binnentuin. Het is echter hoogstwaarschijnlijk dat één van de tijdens de inventarisaties vastgestelde zomerverblijfplaatsen tevens als paarverblijfplaats wordt gebruikt.

Ten noorden van het projectgebied is een baltsend individu van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit betreft een kortstondige balts in vlucht van één individu. Er is geen binding tussen desbetreffende individu en de bebouwing van het projectgebied vastgesteld.

Tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen zijn passerende en foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.2.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied zijn geen zwermende individuen van vleermuizen waargenomen welke kunnen duiden op de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen. De aangetroffen verblijfplaatsen in het projectgebied, kunnen onder gunstige weersomstandigheden gebruikt worden als winterverblijfplaats.

Gedurende het onderzoek naar de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen zijn passerende en foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.2.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied zijn geen vliegroutes van vleermuizen vastgesteld. Bij passerende vleermuizen in de omgeving van het projectgebied is geen binding met lijnvormige structuren vastgesteld.

In het projectgebied zijn meerdere individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis foeragerend waargenomen. In de omgeving van het projectgebied zijn meerdere groenstructuren en oppervlaktewateren aanwezig welke geschikt zijn als alternatief foerageergebied voor vleermuizen. Het aanwezige foerageergebied in het projectgebied is niet van essentieel belang voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis.

3.3 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zomerverblijfplaats (3) Baltsterritorium (1)

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Tijdens het onderzoek naar broedvogels zijn geen bezette jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Wel is in het projectgebied een bezet nest van de houtduif in de binnentuin aangetroffen.

Binnen het projectgebied zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Tevens is er één baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis in de binnentuin van het projectgebied vastgesteld. De bijbehorende verblijfplaats wordt verwacht in één van de vastgestelde zomerverblijfplaatsen.

In het projectgebied zijn geen vliegroutes vastgesteld. Het projectgebied wordt in beperkte mate gebruikt als foerageergebied. Het aanwezige foerageergebied in het projectgebied is niet van essentieel belang voor de staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen.

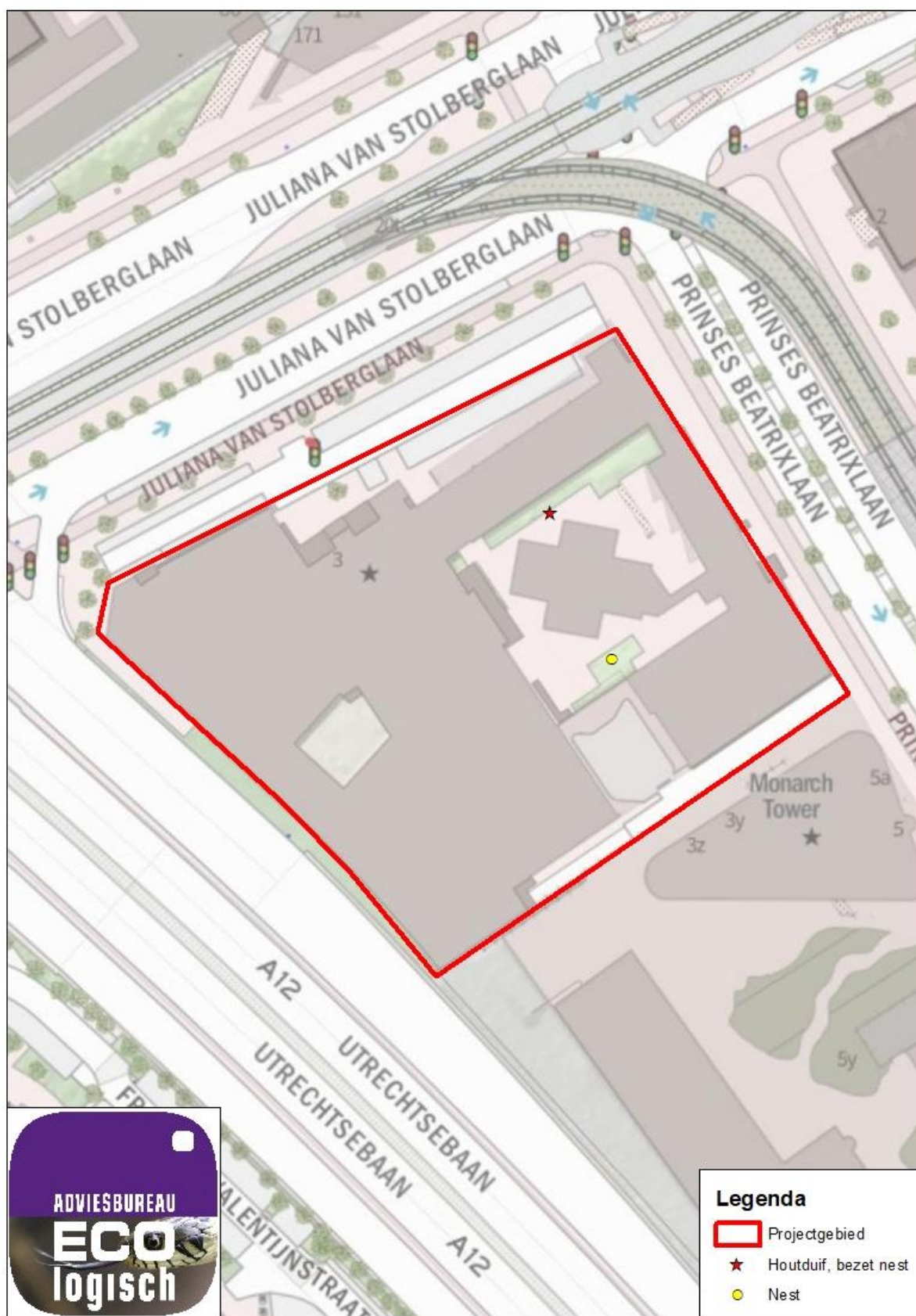
4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

In het projectgebied zijn drie zomerverblijfplaatsen en een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De verblijfplaatsen kunnen verloren gaan als gevolg van de werkzaamheden. Daarnaast kunnen individuen van de gewone dwergvleermuis worden verstoord en gedood als gevolg van de werkzaamheden. Daarmee worden de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Het is dan noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor de verbodsbepalingen uit artikel 3.5. Aan een ontheffing kunnen bepaalde voorwaarden verbonden zijn, zoals het treffen van mitigerende maatregelen. Deze dienen door een deskundige op het gebied van vleermuizen worden vastgelegd in een activiteitenplan en ecologisch werkprotocol.

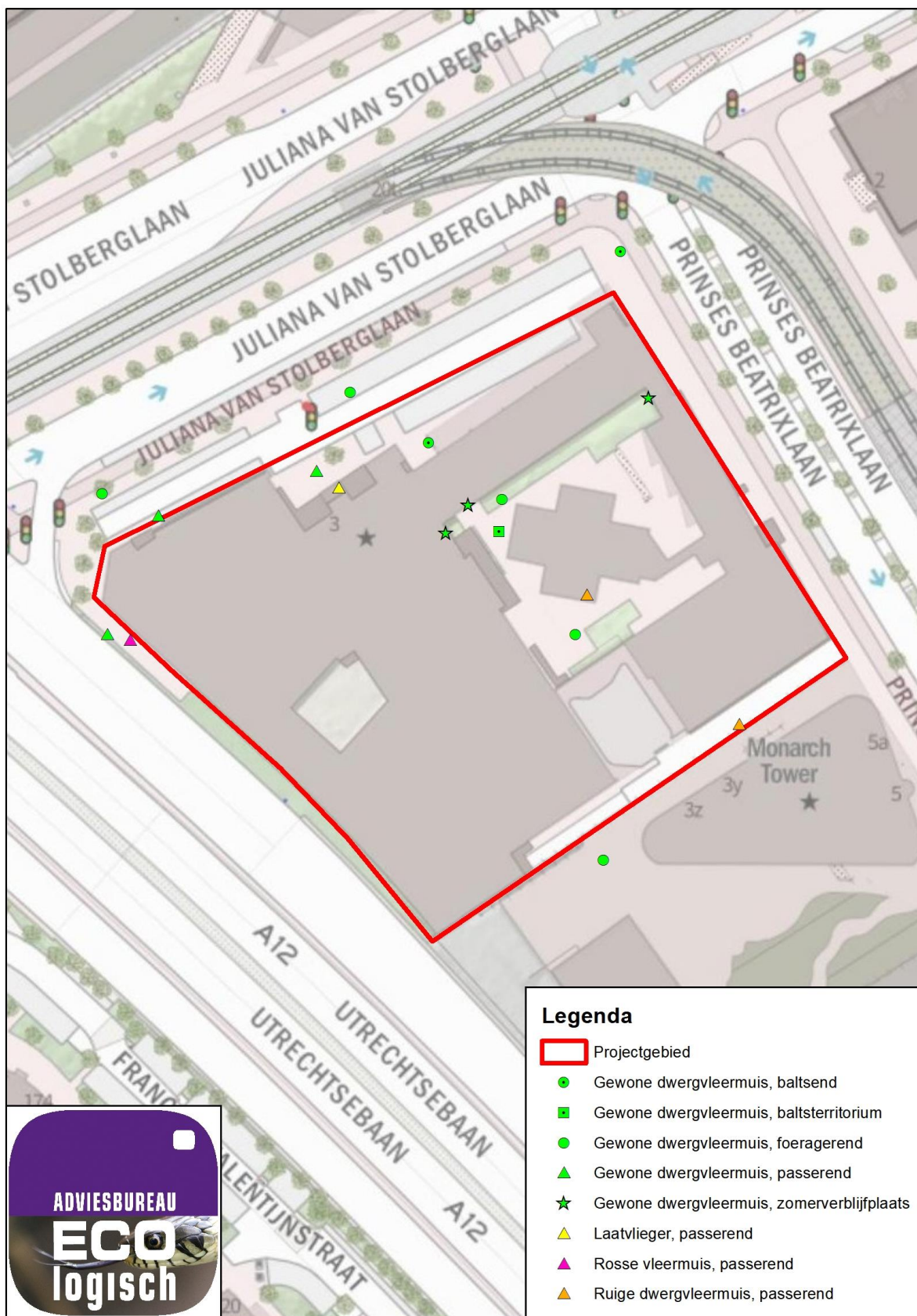
Het is aan te bevelen om nachtelijke verlichting zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming te voorkomen. In het geval dat er nachtelijke verlichting wordt toegepast is het wenselijk gebruik te maken van een gericht armatuur zodat strooilicht naar de omgeving wordt voorkomen.

Het is aan te bevelen werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart - augustus) plaats te laten vinden. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

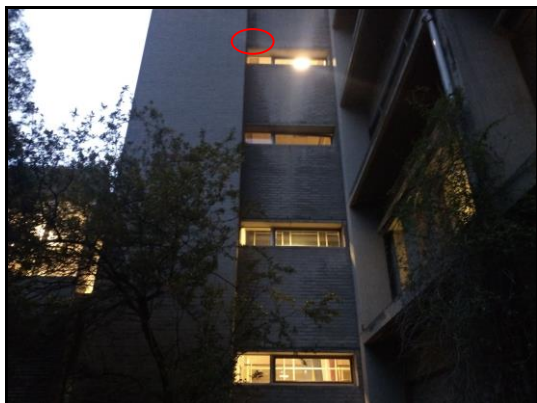
Bijlage 1: Kaart resultaten broedvogels

Bijlage 2: Kaart resultaten vleermuizen

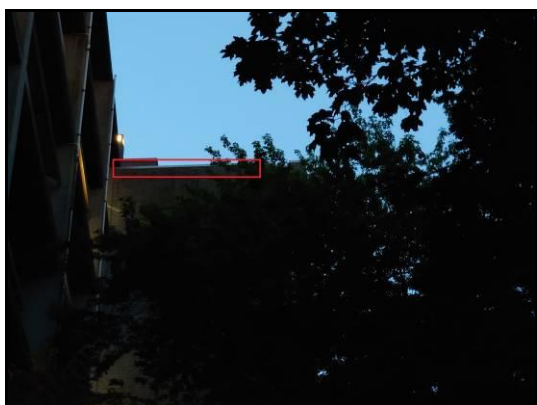
Bijlage 3: Foto's verblijfplaatsen

Afbeelding 1: Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis bij bovenste raamkozijn in meest linker stootvoeg (met rode omlijning).

Afbeelding 2: Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis noordgevel binnentuin in linker bovenhoek raamkozijn thv bovenste verdieping (met rode omlijning).

Afbeelding 3: Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis thv bovenste stootvoegen NO-gevel binnentuin (met rode omlijning).